Año Europeo del Envejecimiento Activo
y de la Solidaridad Intergeneracional 2012

Pazientearekin komunikatzeko laguntza-liburua

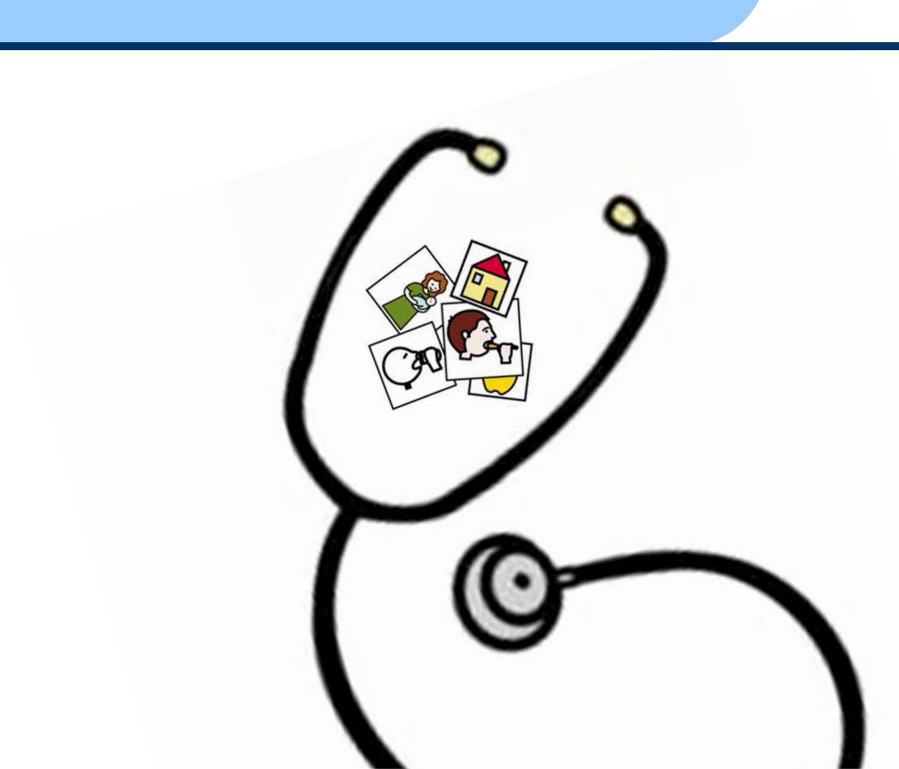

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE SANIDAD, SERVICIOS SOCIALES E IGUALDAD
IMSERSO
Centro de Referencia Estatal de Autonomía Personal y Ayudas Técnicas

PAZIENTEAREKIN KOMUNIKATZEKO LAGUNTZA-LIBURUA

Ospitale edo/eta mediku kontsultarako komunikazioa.

Adinekoen eta minusbaliotasuna duten adinekoen komunikaziorako laguntza proiektuan sartuta dago **"Yo te cuento, cuenta conmigo" ekimena. CEAPAT eta IMSERSOak koordinatzen** dutena, Zahartze Aktiboaren eta Belaunaldien arteko Elkartasunaren Europar Urtearen barruan.

Komunikazio-liburua eta proiektuaren koordinatzaileak:
Clara Isabel Delgado Santos. Logopeda. CEAPAT-IMSERSO
Proiektuaren kolaboratzaile edo/eta partehartzaileak (erakunde eta banakakoak alfabetikoki ordenaturik):
Ángela Vigara Cerrato. Okupazio-terapeuta. CEAPAT-IMSERSO. Madril.
Candelaria Imbernón López. La Salle Unibertsitate Zentrua Madrileko kanpusa.
Clara de la Cruz Butiñá. Logopeda. Virgen de la Poveda Ospitalea. Madril.
Cristina Arias Calderón. Logopeda. Madrilgo Beata María Ana Ospitaleko Kalte Zerebraleko Unitatea
Cristina de la Orden Acevedo. Logopeda. Madrilgo Beata María Ana Ospitaleko Kalte Zerebraleko Unitatea
Dolores Abril Abadín. Saileko Psikologoa eta Arduraduna. CEAPAT-IMSERSO. Madril.
Eloísa Garrandes Maroto. ADAMAR Elkartea. Madril.
Eva María García-Miguel Berrio. Okupazio-terapeuta. APAM Eguneko Zentroa. Madril.
Isabel Ruiz Coll. IMSERSOko logopeda. Madril.
José Luis Acevedo Pérez. Logopeda. Errehabilitazio Probintzi Institutua. Gregorio Marañón Unibertsitate Ospitale Orokorra. Madril.
Libertad Álvarez Ramírez de Verger, Gizarte langilea; Adavir Zaharrentzako Egoitza Taldea. Madril.
Lidia Abades Hernández, Okupazio-terapeuta; Adavir Zaharrentzako Egoitza Taldea. Madril.
M ª Eugenia Hernández Alonso. Okupazio-terapeuta. Madril.
Milagros García Aguado. Logopeda. APAM Eguneko Zentroa. Madril.
Mireya Gallego Díaz. Logopeda eta Okupazio-terapeuta. Fundación Jiménez Díaz Ospitaleko Errehabilitazioa eta M&M Psikologia eta Logopedia Zentrua. Madril.
Patricia Ontiveros Fernández de Retana. Logopeda. Madrilgo Beata María Ana Ospitaleko Kalte Zerebraleko Unitatea.
Rocío Fernández-Durán Mazzuchelli. Psikologo Klinikoa. APAI (Atención Psicológica Aplicada Integral) Zentroko Zuzendaria. Madril.
Susana Soria Muñoz. Logopeda. Paraplegikoen Ospitale Nazionala. Toledo.
Teresa Millán Pacheco. DATO Elkartea. DATO I Zentroa. Madril.
Fundación Simón Ruiz de Medina del Campo Eguneko Zentroa. Valladolid.
Kalte Neurologikoetarako Diziplinarteko Errehabilitazio Zentroa eta INTEGRA DAÑO CEREBRAL Eguneko Zentroa. Murtzia.
Madrigal Zentroa. ASPRODES (FEAPS Salamanca).

EUSKARARA ITZULIA: Inge Lazkoz, Maiaio Pozo eta Agurtzane Urruzola. **GAUTENA** www.gautena.org

GAUTENA
ASOCIACIÓN GUIPUZCOANA DE AUTISMO
GIPUZKOAKO AUTISMO ELKARTEA

Con la colaboración de:
CENTRO ARAGONÉS de TECNOLOGÍAS para la EDUCACIÓN

Web-orrian argitaratutako data: 2013ko Martxoa
Piktogramak: CATEDU (http://catedu.es/arasaac/), Creative Commons lizentziapean eta Sergio Palaok sortuak
Eskerrak:
David Romero eta José Manuel Marcosi (ARASAAC), beraien burutazio guztiengatik eta dokumentu honen ediziorako, oinarri izan den ARASAAC atariko "Osasun-liburua" erabiltzen uzteagatik.

Hainbat egoeretan pazienteari zer gertatzen zaion ulertzeko zailtasunak izaten ditugu, adierazteko trebetasun gutxi baitute bai idatziz eta bai ahoz.

Zailtasun hauek pazientearen **osasun egoeraren arabera puntualak** izan daitezke.

Adibidez, intubazio egoeretan, arnasgailua behar denean, oxigeno-maskara erabili behar denean, aho-atsedena aholkatzen denean, erabateko laringektomia kasuetan, eta abar.

Kasu hauetan, pazienteak koaderno bat erabil dezake gertatzen zaiona idazteko. Hala ere, batzuetan mugikortasun zailtasunak gehitzen zaizkie; eta ezinezkoa zaie idaztea.

Adibidez, besoetako gihar-ahulezia duelako, bena-barnetikoak eskuen erabilpena ezinezko egiten duelako edo ohean etzanda dagoelako (askotan eserita idatzi dezakeenak ezin du etzanda egin), eta abar.

Gerta daiteke **pazienteak idazten ez jakitea, edo komunikazioa azkartzeko piktogramak erabiltzea nahiago izatea**.

Piktograma batek objektu edo ekintza bat irudikatzen du.

Zailtasun hauek **pazientearen ezaugarrien araberakoak** izan daitezke.

Minusbaliotasuna duten pertsonek ahozko hizkuntzan zailtasunak dituzte, eta beste batzuk ez dute hitz egiten.

Kasu hauetan, batzuk komunikaziorako ordezko sistema bat izan dezakete, baina **kontsultan edo ospitalean beharrezko zaien hiztegiaren beharra** dute.

Edo **entzumenerako zailtasunak** izatea gerta daiteke.
Kasu hauetan, pazienteak **galdetzen zaiona ulertu duela ziurtatu** behar dugu.

Zailtasun hauek **hizkuntzaren ezjakintasunaren ondorio** izan daitezke.

Hainbat egoeretan, **pazienteak gure hizkuntza ez du ezagutzen**.

Kasu hauetan, komunikatzeko beste aukera bat behar dugu.

Familiartekoek ere ahaideekin komunikatzeko zailtasunak izan ditzakete.

Bai Ospitaleko egonaldian eta bai mediku-kontsultan laguntzea ezinbestekoa da.

Komunikazio Sistema Alternatiboa izateak pazienteari gertatzen zaionaren berri izatea eta ongi artatzea erraztuko ditu

Eskutan duzuna KOMUNIKAZIO-LIBURUA da.

Pazienteari gertatzen zaiona adierazteko eta hobeto laguntzeko balio du.

Komunikazio-liburua ezagutu

Pazienteari piktogramak ezagutzeko, esanahia ulertu eta erabiltzen ikasteko behar duen denbora eskaini iezaiozu.

Horretarako, **adierazi iezaiozu pazienteari:**

- Komunikazio-liburua **ZER DEN**
- **ZERTARAKO** balio duen

Horretarako, **erabaki ezazu pazientearekin batera:**

- **NOLA ERANTZUNGO DITUEN BAI ETA EZ**
  Adibidez: begiak itxi/ireki, behatza edo eskua altxa/jaitsi, BAI/EZ orria erabili, eta abar.
- **NOLA ERABILI LIBURUA**
  Pazientearen egoeraren arabera, arduraz **irakur ezazu** koadernoa nola erabili hurrengo paragrafoetan:
  - Bere kabuz orria seinala dezake.
  - Orria **ezin dezake seinalatu** bere kabuz.
  - Solaskidea **ez du ongi entzuten** edo hizkuntza **ez du ezagutzen**

Komunikazio-liburua pazientearen arabera moldatu

Liburuaren lehen orrian, pazientearen izena idatzi, baita BAI/EZ erantzunak emateko adostutako era ere.

Horrela, hitz egin nahi duen edonork jakingo du nola komunikatu pazientearekin, eta pazientea ziurrago sentituko da komunikatzeko orduan.

Pazientearen gertuko pertsonen **argazkiak gehi itzazu.**

Horrela, errazagoa izango da nortaz hitz egiten ari den jakitea.

Pazienteak beharko duen **hiztegia gehi ezazu.**

Honela, liburua pertsonalizatua egongo da.

Piktograma gehi ezazu ARASAAC ataritik deskargatuta.
ARASAAC: http://catedu.es/arasaac/

Komunikazio-liburua zaindu

Komunikazio-liburuak ondorengo informazioa ezagutzeko laguntza bat izan behar du:

- **Zer gertatzen zaio** pazienteari?
- **NOLA** sentitzen da?
- **ZER** behar du?

Liburua egoera onean izatea komenigarria da, bera izango baita ...

Bere ahotsa...

Askotan, pazienteak ospitaleko egonaldian komunikatzeko zailtasunak izango dituela jakinda, eraginkorragoa da aurrez Komunikazio Sistema Alternatibo bat eskaintzea.

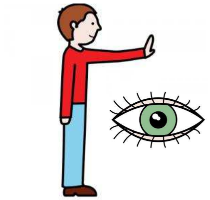

ADI!
PROFESIONALEN GOMENDIO ETA ARGIBIDEAK JARRAI ITZAZU BETI

Nola erabili KOMUNIKAZIO-LIBURUA?

Pazienteak piktogramak seinalatzen baditu**...**

- Pazientearekin erantzuteko BAI/EZ kodigo bat hauta ezazu. Aukera hoberena aurkitzeko zalantzak izanez gero, osasun-pertsonalari laguntza eska iezaiozu. Bestela, pazienteak edukia ondo ikusten badu, koadernoko BAI/EZ orria erabil ezazu.
- Lehenengo orrian **idatzi ezazu.** Pazientearekin hitz egin nahi duen edonori lagunduko dio.
- **Liburua egoki jar ezazu,** pazienteak piktogramak erraz ikus eta seinala ditzan.
- Hasieran, **piktogramen esanahia ulertzeko**, zeuk seinala itzazu **hitz egiten duzun bitartean**. Horrela, pazientea piktogramak erabiltzen trebatuko da, eta bilaketa erraztuko dio.
- **Pazienteak zerbait esan nahi dizunean,** orri egokia aurkitu arte itxaron ezazu, edo lagun iezaiozu lan horretan beharrezkoa balitz.
- **Pazienteak komunikatu nahi digun mezuaren piktograma aurkitu eta seinalatu arte** itxaron ezazu.
- Piktogramaren esanahia ozenki esan ezazu, pazienteak **esan nahi duena hori den ziurtatzeko**
- Mezua egokia bada, komunikazioa arrakastatsua izan da. Horrela ez bada, seinalatu dituen piktogramei buruzko galderak egin iezazkiozu pazienteari, eta erantzunaren zain egon.

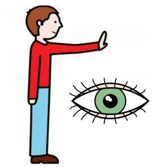

ADI!
PROFESIONALEN GOMENDIO ETA
ARGIBIDEAK JARRAI ITZAZU BETI

Nola erabili KOMUNIKAZIO-LIBURUA?

Pazienteak piktogramak **seinalatzen ez baditu**…

- Pazientearekin **BAI/EZ kodigo** bat hauta ezazu. Aukera hoberena aurkitzeko zalantzak izanez gero, osasun-pertsonalari laguntza eska iezaiozu. Bestela, pazienteak edukia ondo ikusten badu, koadernoko BAI/EZ orria erabil ezazu**.**
- Lehenengo orrian idatzi ezazu. Pazientearekin hitz egin nahi duen edonori lagunduko dio
- **Hasieran,** piktogramen esanahia ulertzeko**, zeuk seinala itzazu hitz egiten duzun bitartean.** Horrela, pazientea piktogramak erabiltzen trebatuko da, eta bilaketa erraztuko dio.
- **Liburua egoki jar ezazu,** pazienteak piktogramak erraz ikus ditzan**.**
- **Pazienteari behar duen piktograma aurkitzen laguntzeko**, orriak banaka-banaka pasa itzazu eta nahi duen orrira iristen denean, "bai" esateko eska iezaiozu. Orrialde egokian dagoela **ziurta** ezazu jarraitu baino lehen. (adib: esan nahi didazuna orri honetan al dago?).
- Pazientea **piktogramen kokapenarekin trebatzen** denean, hauen lekua aurkitzeko orri bakoitzeko atalak erabiliko ditu. Atal **bakoitza banaka-banaka seinalatu eta** edukia ozenki esan. (adib: esan nahi didazun hori "garbiketa eta beharretan" al dago?).
- **Kolore-bloke desberdinetan** sailkatuta daude edukiak. Orri egokian egonda**, bloke bakoitza seinala ezazu behatzarekin edo galde iezaiozu zein kolore duen piktograma dagoen blokeak.** Honek lagunduko dio pazienteari bilaketa-lanean. Pazienteak nahi duen blokea seinalatzen duzunean, "bai" esan arte itxaron. **Ziurtatu** jarraitu baino lehen. (adib: esan nahi didazuna bloke honetan dago (edo, "X" kolorean)?. Seinala ezazu behatzarekin blokea).
- **Bloke bakoitzak piktograma batzuk ditu**. Ozenki esan piktogramen esanahia banaka-banaka seinalatzen dituzun bitartean. Horrela, pazienteak "bai" erantzun edo/eta piktograma seinalatuko du. **Pazientearekin ziurtatu** (adib: zuk esan nahi didazuna ….da?). Mezua egokia bada, komunikazioa arrakastatsua izan da. Horrela ez bada, seinalatu dituen piktogramei buruzko galderak egin iezazkiozu pazienteari, eta erantzunaren zain egon

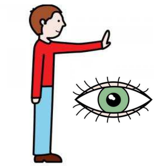

ADI!
PROFESIONALEN GOMENDIO ETA
ARGIBIDEAK JARRAI ITZAZU BETI

Nola erabili zenbaki eta letren taulak?

Askotan **idaztea edo hitza hizkiz hizki esatea baino errazagoa da piktograma seinalatzea**.
Horregatik, nahiz eta pazienteak idatzi ahal izan**, piktogramak erabiltzeak komunikazioa erraztu** egingo du. Hau larrialdi egoeretan oso garrantzitsua da, adibidez, “zorabiatzen ari naiz” bezalako mezuetan.

Pazienteak idazten jakinda ere, mugikortasun zailtasunak dituenean, ezin du idatzi eta hitz bat hizkiz hizki esateko taula hauek erabil ditzake**.**

Ezinbestekoa da **pazientearekin erabakitzea**:

- **Bai/ez erantzunak** nola eman.
- Taulan **berak edo bere solaskideak seinalatuko duen** erabaki.
- Letrak ikusi edo seinalatzeko orduan erosoago **zein taula izango duen** adostu.
- Pazienteak seinalatuko dituen hizkiak idazteko **arkatza eta libreta eskura izan.**
- **Pazienteak seinala ezin dezakeenean,** berarekin adostu nola galdetu behar duen letra**.**

Adibidez: Nahi duen letra bokala edo kontsonantea den galdetu, letrak seinalatzeko behar duenera iritsi arte**.**

Adibidez: bokal edo kontsonanteen blokeak erakusten joan eta pazientearen aukerak baieztatu.

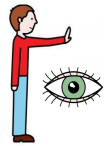

ADI!
PROFESIONALEN GOMENDIO ETA
ARGIBIDEAK JARRAI ITZAZU BETI

Nola erabili KOMUNIKAZIO-LIBURUA?

Pazienteak esaten zaiona entzuten ez badu **edo** hizkuntza ezagutzen ez badu…

- **Pazienteak ENTZUMEN ZAILTASUNAK** baldin baditu, baina hizketa ulergarria, litekeena da zugana ahoz **zuzentzea**; litekeena da baita ere Zeinu-mintzairan interprete bat behar izatea, hau baldin bada bere komunikazio modua.

  Zeinu-mintzairako interpreterik ez badago, eta pazientearekin komunikatu behar baduzu, komunikaziorako modu alternatibo bat erabil ezazu elkar ulertzeko.

  - Pazienteak irakurtzen badu, galdera idatzi.
    Pazienteak irakurtzen ez badaki, zure galderarekin erlazionaturiko piktograma bila ezazu eta ahoz esaten duzun bitartean seinala ezazu. Adibidez, "mina" piktograma seinala ezazu, mina non duen galdetzen diozun bitartean.
  - Beti ere komunikazio-liburua erabiltzeko aginduak jarrai itzazu, nahiz pazientea zein solaskidea izan piktogramak seinalatzen dituena.

- **Pazienteak GURE HIZKUNTZA EZAGUTZEN EZ BADU,** litekeena da hitz bakar batzuk ezagutzen baditu, zuri esatea. Litekeena da baita ere interprete bat behar izatea itzulpen lanetarako**.**

  Pazientearekin komunikatu nahi baduzu, eta interpreterik ez bada, **komunikaziorako modu alternatibo bat** erabil ezazu elkar ulertzeko.

  - Gogora ezazu hizkuntza eta kultura bakoitzak "bai" eta "ez" esateko hainbat era dituela. Arakatu pazienteak nola esaten dituen.
  - Zure galderari erantzuteko piktograma-gakoa bila ezazu. Pazienteak hitz batzuk ulertzen baditu, galdera ozenki egin ezazu. Argi eta poliki ahoska ezazu, eta egitura erraza erabili.
  - Pazienteari komunikazio-liburua eskaini iezaiozu, **gertatzen zaiona adierazteko**.
  - Beti ere komunikazio-liburua erabiltzeko aginduak jarrai itzazu, nahiz pazientea zein solaskidea izan piktogramak seinalatzen dituena.

Komunikaziorako laguntza-liburua

Pazientearen izena: ……………………………………………………………

Pazienteak bai/ez erantzuten du *(hemen idatzi bai/ez erantzunak nola komunikatzea adostu duzuen)*

………………………………………………………………………………

Gurutze batez esan pazienteak liburua nola erabiliko duen:

Pazienteak mezua hobeto ulertzeko, hitzari dagokion piktograma seinalatzea beharrezkoa du.

Pazienteak piktogramak seinalatzen ditu.

Pazienteak ez du seinalatzeko gaitasunik. Solaskideak piktogramak seinalatuko ditu, pazienteak behar duena baieztatu arte.

Alfanumerikoa den taula erabiltzen du. Zein?

………………………………………………………………………………

Komunikazio-liburua hobeto erabili ahal izateko, ezinbestekoa du: *(adibidez, betaurrekoak, tente jarri, liburua mahaian jarri, ukondoa edo besaurrea jarri, eta abar.*

………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………

CEAPAT

CEAPA

Ados nago

bai

Ez nago ados

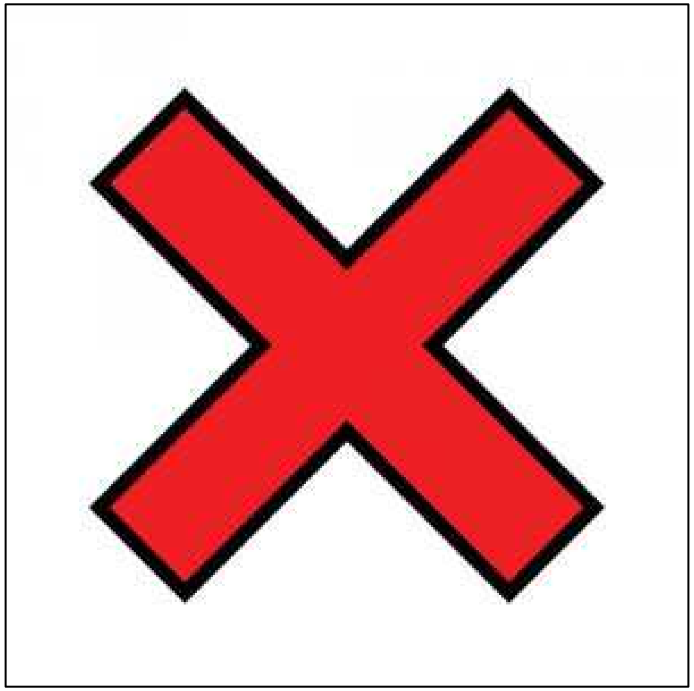

ez

…-rekin hitz egin nahi dut (Pazienteak harreman gehien duen pertsonen argazkiak itsatsi edo beraien izena idatzi. Behar hainbeste aldiz inprimatu hiztegia osatzeko)

....

....

Beste pertsona batzuk

....

PROFESIONALAK

Aukeratu ezazu lehenengo, aukera hauetako bat

...-ri deitu	
...-rekin hitz egin nahi dut 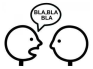	

Beharrezkoa baldin bada, idatz ezazu hemen sendagilearen izena, arreta eskaintzen ari den profesionalaren espezialitatea edo egin itzazu marrazkiak, pazienteak pertsona horri buruz hitz egiterakoan erabili ahal izateko.

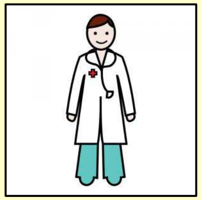 sendagilea	zirujaua	erizaina	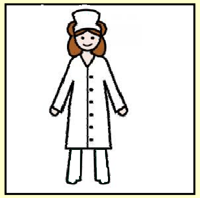 laguntzailea
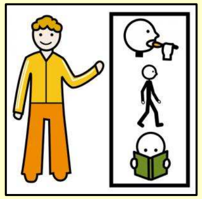 okupazio-terapeuta	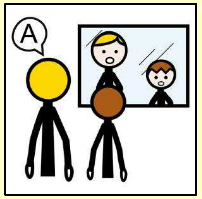 logopeda	gizarte langilea	fisioterapeuta
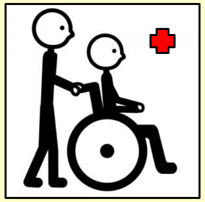 zaindaria	garbitzailea		

ZER DUZU?

Aukera ezazu lehenengo, aukera hauetako bat

... daukat
... sentitzen dut

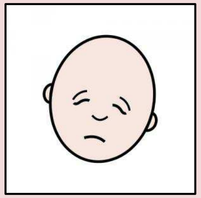
nekea

insomnioa

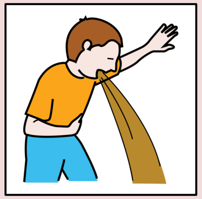
botagurea

beherakoa

idorreria

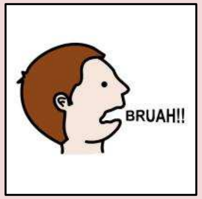

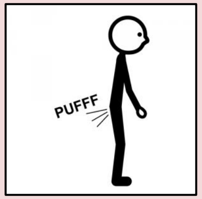

haizeak

eztula

hotzikara

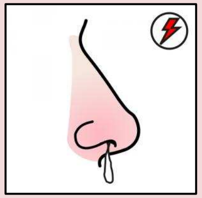
mukiak

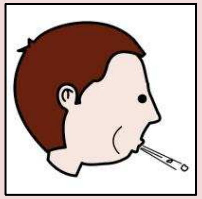
karkaxak

sukarra

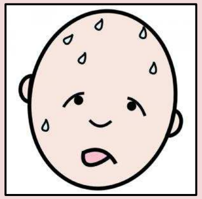
izerdia

azkurea

zotina

konortea galduko dut

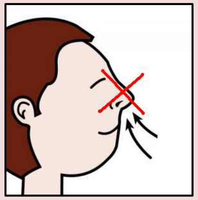
ezin dut arnasik hartu

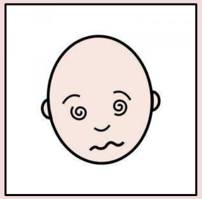
zorabioa

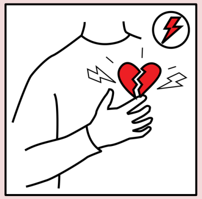
takikardiak

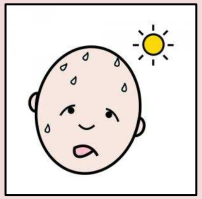
beroa

anginak

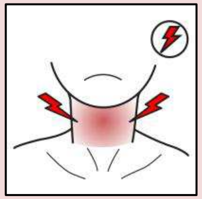
faringitisa

Idatz/ marraz itzazu hemen aldamenean azaltzen ez diren eta pazienteak dituen sintomak. Sintomak beraien artean desberdin itzazu.

SINTOMAK

NON DUZU MINA?

ERABIL ITZAZU IRUDI HAUEK MINA NON DUZUN ZEHAZTEKO

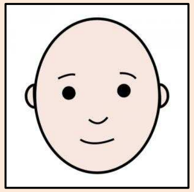
burua

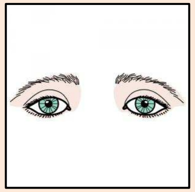
begiak

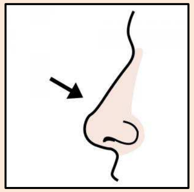
sudurra

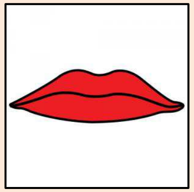
ahoa

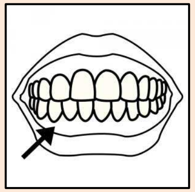
hortzak

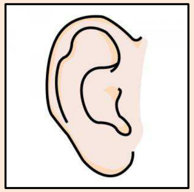
belarriak

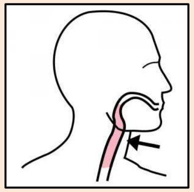
eztarria

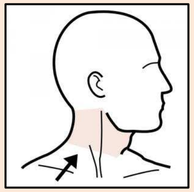
lepoa

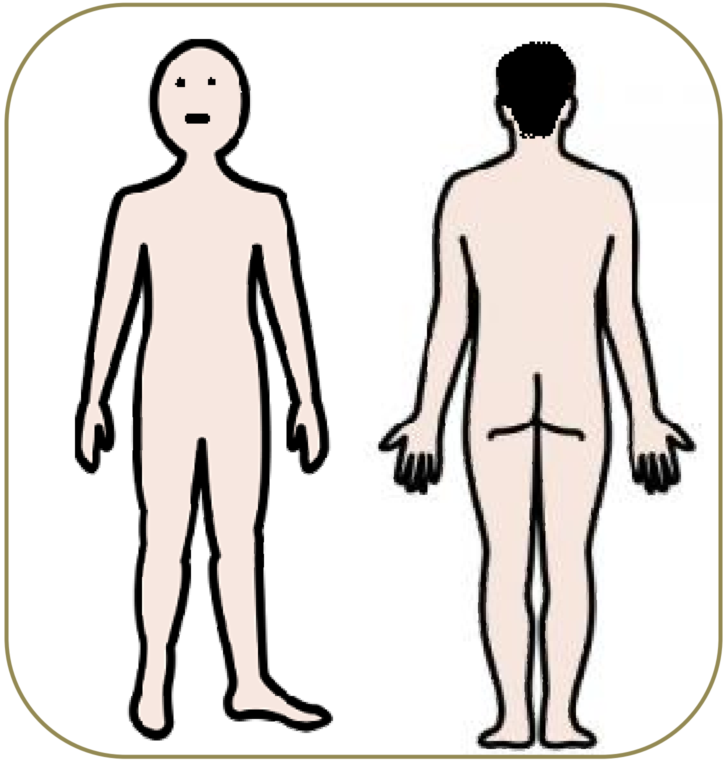

ezkerra

ZEIN?

eskuina

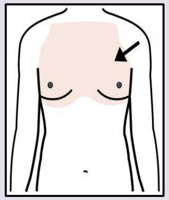
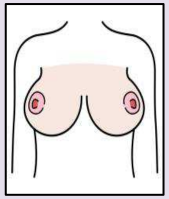
bularra

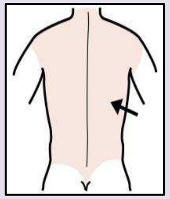
bizkarra

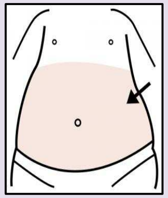
sabela

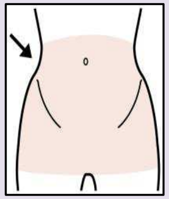
aldakak

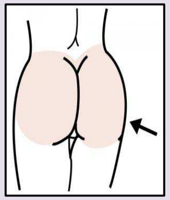
ipurdia

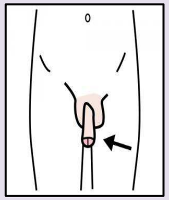
zakila

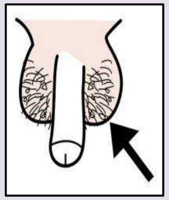
barrabilak

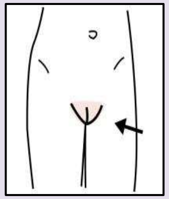
bagina

MINA

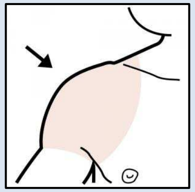
sorbalda

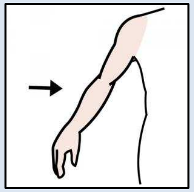
besoa

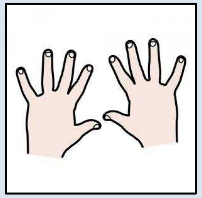
eskuak

besapea

eskumuturra

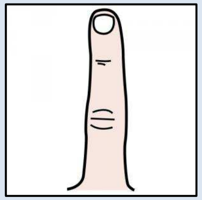
hatza

Min handia duzu?

handia

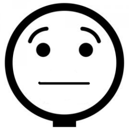
pixka bat

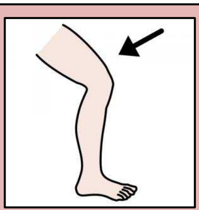
hanka

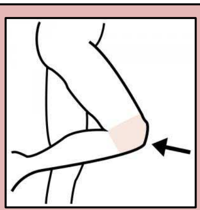
belauna

orkatila

oina

orpoa

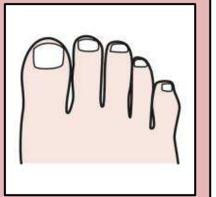
behatza

ESKAERAK

Aukera ezazu lehenengo, aukera hauetako bat

Nahi dut

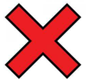

Ez dut nahi

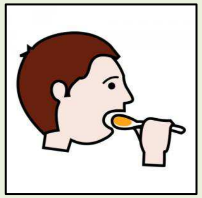

jan

edan

oheratu

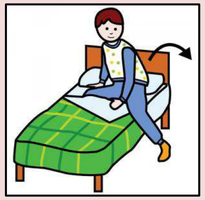

jaiki

lo egin

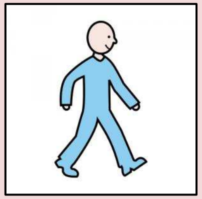

ibili

eseri

Idatz/marraz itzazu hemen aldamenean azaltzen ez diren pazientearen beharrak.
Elementuak beraien artean desberdin itzazu.

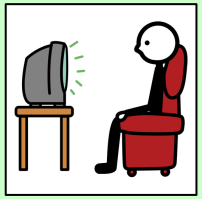

telebista ikusi

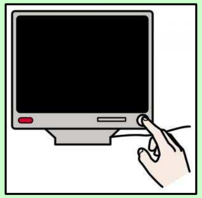

telebista itzali

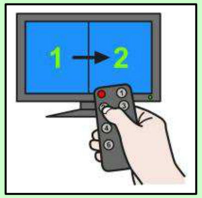

kanala aldatu

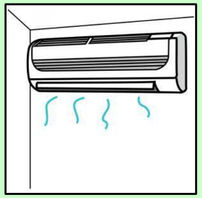

aire girotua jarri

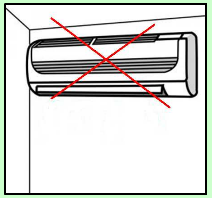

aire girotua kendu

sms bat bidali

…-ri telefonoz deitu

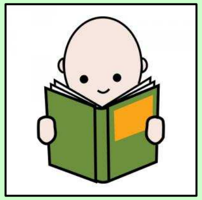

irakurri

musika entzun

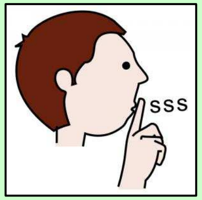

ixiltasuna

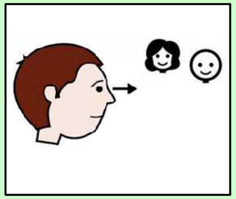

…. ikusi

bisitak izan

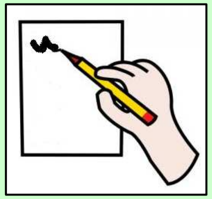

arkatza eta papera

GARBITASUNA ETA BEHARRAK

Aukera ezazu lehenengo, aukera hauetako bat:

✓	**Nahi dut**
	Behar dut

Idatz/marraz itzazu hemen aldamenean azaltzen ez diren pazientearen beharrak. Elementuak beraien artean desberdin itzazu.

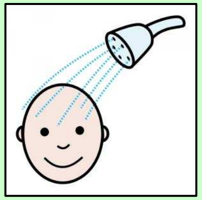
dutxatu

ilea garbitu

aurpegia garbitu

eskuak garbitu

ahoa garbitu

orraztu

desodorantea eman

kolonia bota

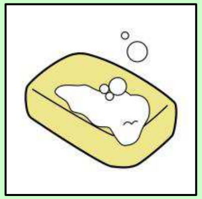
xaboia

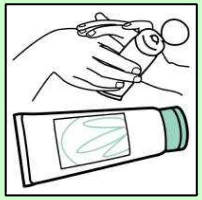
krema eman

bizarra moztu

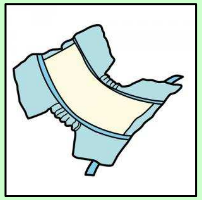
pardela aldatu

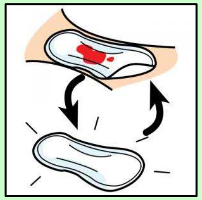
konpresa aldatu

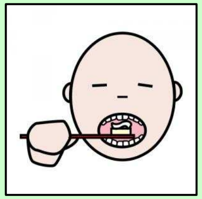
hortzak garbitu

ahoa garbitu

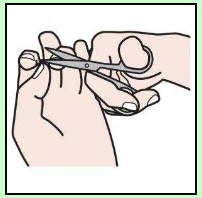
azazkalak moztu

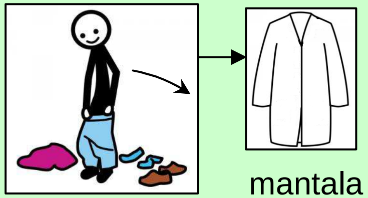
aldatu
mantala

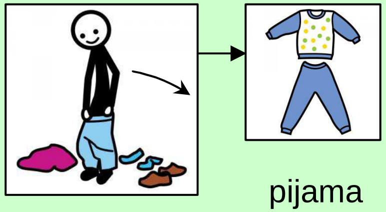
aldatu
pijama

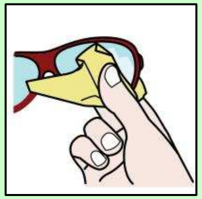
betaurrekoak garbitu

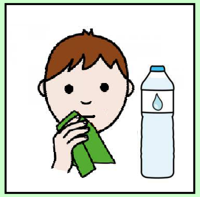
ezpainak busti

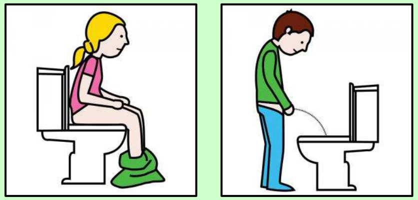
pixa egin

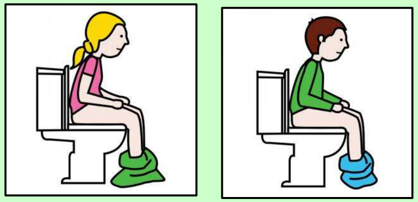
kaka egin

GARBITASUNA ETA BEHARRAK

....-RI BURUZ GALDETU NAHI DUT

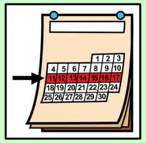
noiz?

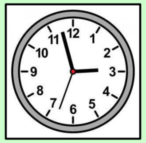
zein ordutan?

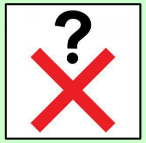
non?

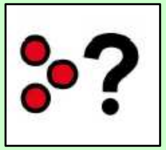
zenbat?

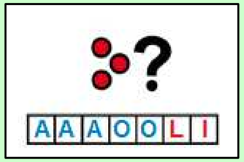

zenbat egun?

ospitaleratzea

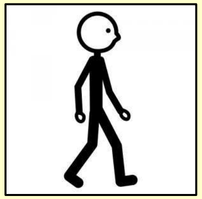
alta

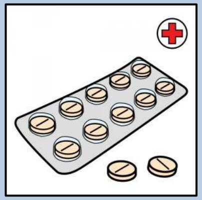
pilula

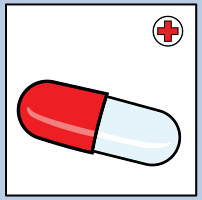
kapsula

jarabea

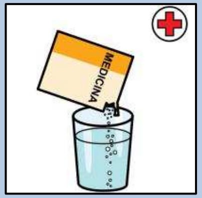

sobreak

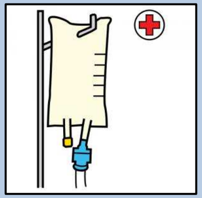
gazura

oxigenoa

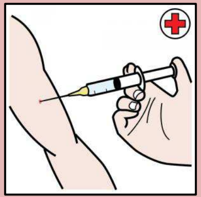
injekzioa

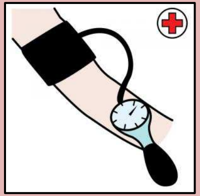
tentsioa hartu

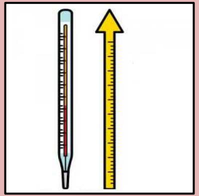
tenperatura hartu

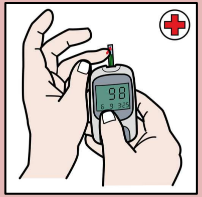
azukrea neurtu

pultsua hartu

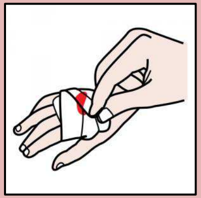
sendatu

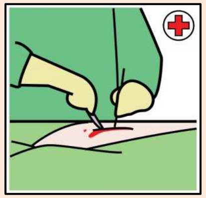
ebakuntza

azterketa medikoa

errehabilitazioa

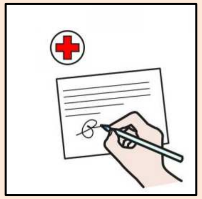
errezeta

hitzordua

osasun- txostena

anbulantzia

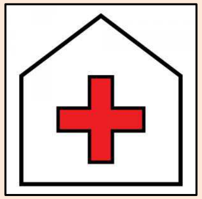
anbulategia

GALDERAK

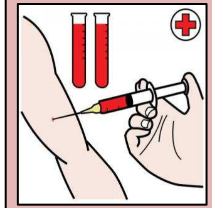
odol-analisia

gernu-analisia

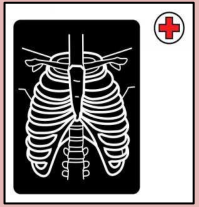
erradiografia

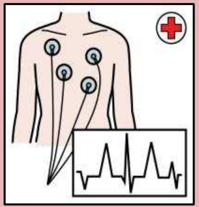
elektrokardiograma

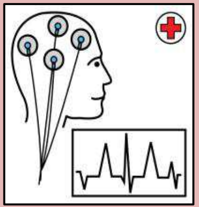
elektroentzefalograma

Idatz/marraz itzazu hemen aldamenean azaltzen ez diren pazientearen beharrak. Elementuak beraien artean desberdin itzazu.

ARROPA ETA OSAGARRIAK

Aukeratu lehenengo, aukera hauetako bat

- jantzi
- aldatu

nahi dut

Kendu nahi dut

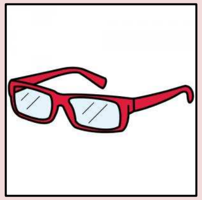

betaurrekoak

audifonoa

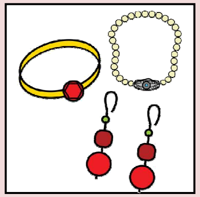

bitxiak

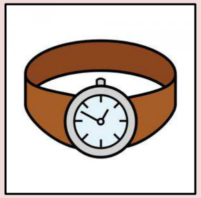

ordularia

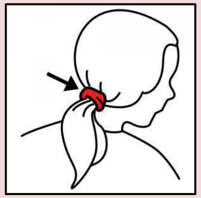

goma

peluka

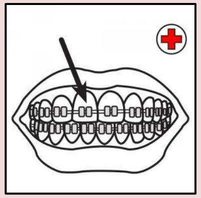

ortodontzia

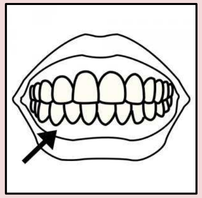

hortzordea

pijama

mantala

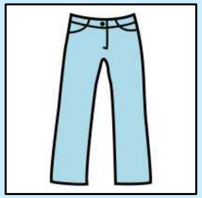

galtzak

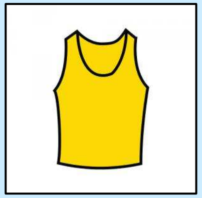

kamiseta

jertsea

txaketa

bularretakoa

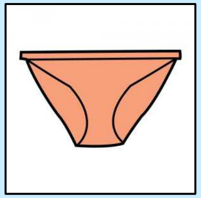

kuleroa

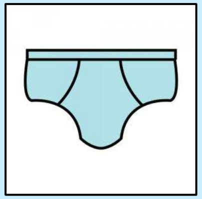

galtzontziloa

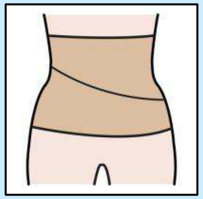

faja

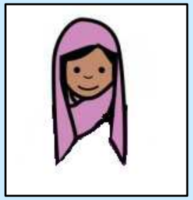

zapia

leotardoak/ mediak

galtzerdiak

zapatilak

zapatak

Idatz/marraz itzazu hemen pazienteak nahi eta aldamenean ez dauden arropa eta osagaien izenak. Elementuak beraien artean desberdin itzazu.

Ohean…

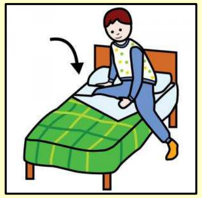
oheratu

jaiki

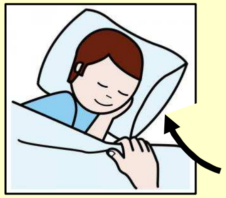
tapatu

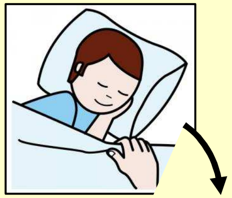
estalkia kendu

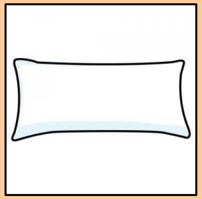
burkoa

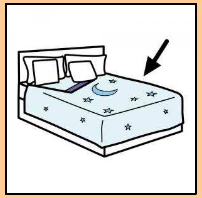
izara

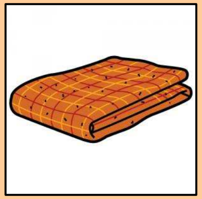
manta

Sofan…

eseri

zutitu

hankak luzatu

ondo kokatu irristatzen naizelako

Posizioa

igo

beheratu

igo

beheratu

ahoz behera etzan

ahoz gora etzan

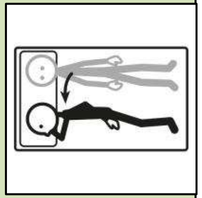
posizioa aldatu

Idatz/marraz hutsune honetan pazienteak eska ditzaken beharren izenak eta orrialdean ez daudenak. Elementuak beraien artean desberdin itzazu.

Eskaerak

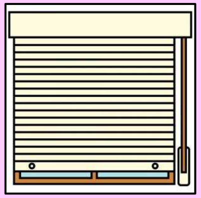
pertsiana jaitsi

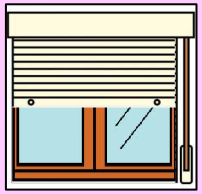
pertsiana igo

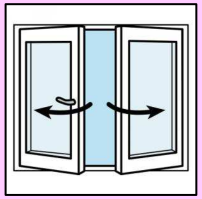
leihoa ireki

leihoa itxi

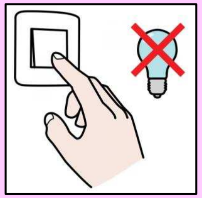
argia itzali

atea ireki

atea itxi

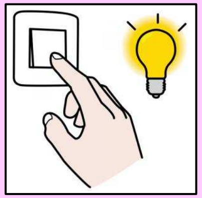
argia piztu

SENTIMENDUAK. ZER SENTITZEN DU?

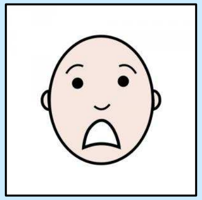

beldurra

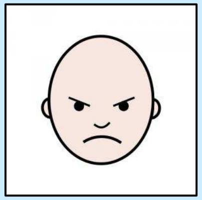

haserre

kezka

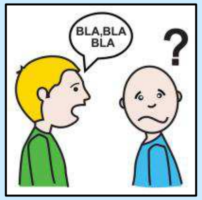

gertatzen ari dena ez dut ulertzen

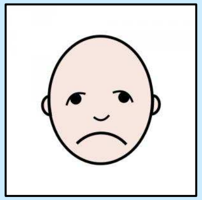

tristura

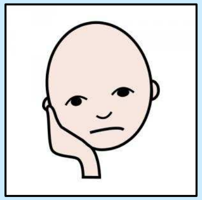

asperraldia

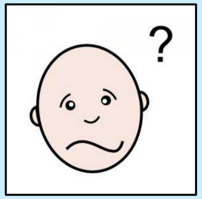

ziurgabetasuna

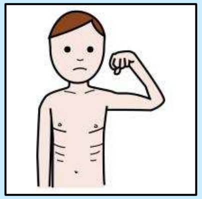

ahultasuna

ikara

urduritasuna

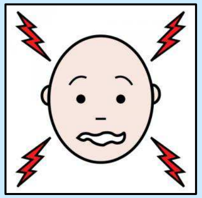

mina

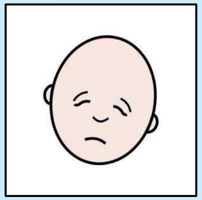

nekea

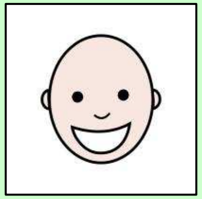

poza

osasuntsua

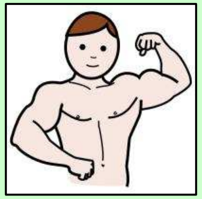

sendoa

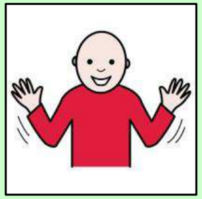

zoriontasuna

Idatz/marraz ezazu hutsune honetan pazienteak senti ditzakeen adierazpen emozionalak eta orrialdean ez daudenak. Elementuak beraien artean desberdin itzazu.

GAUZAK...

esparatrapua

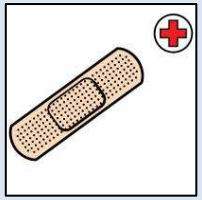
tirita

algodoia

benda

desinfektatzailea

alkohola

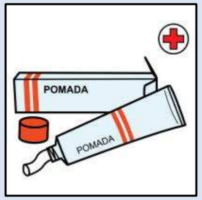

pomada

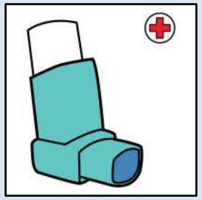
inhalagailua

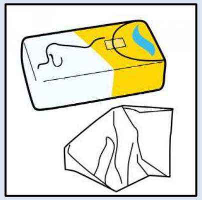
paperezko musuzapia

paper-zapi bustiak

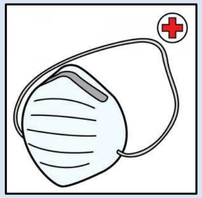
maskara

gurpil-aulkia

makila

eskorga

makulua

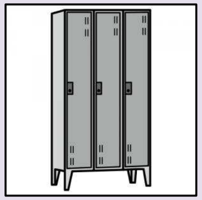
armairua

karroa

armairu txikia

mahaia

Idatz/marraz ezazu hutsune honetan pazienteak eska ditzakeen objektuak eta orrialdean ez daudenak. Elementuak beraien artean desberdin itzazu.

Bazkarian

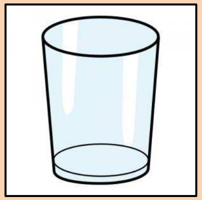
edalontzia

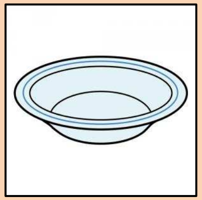
platera

mahai tresnak

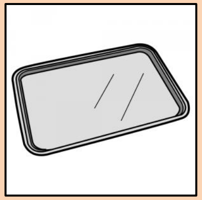
erretilua

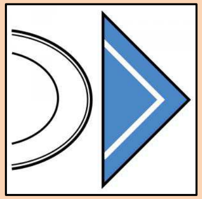
aho- zapia

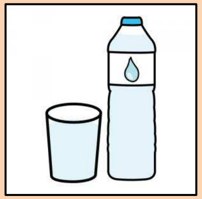
edaria

Asteko eguna

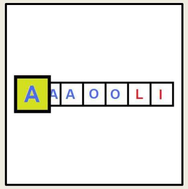

astelehena

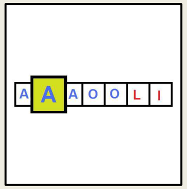

asteartea

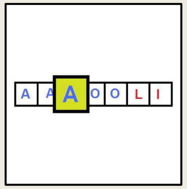

asteazkena

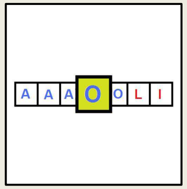

osteguna

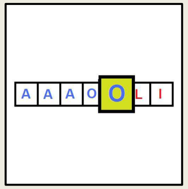

ostirala

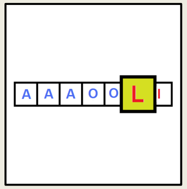

larunbata

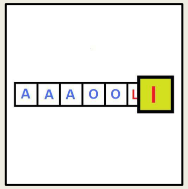

igandea

Eguneko momentua

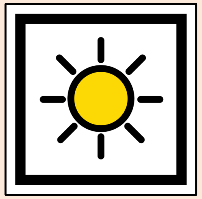
goizean

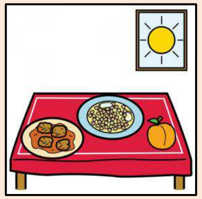
eguerdian

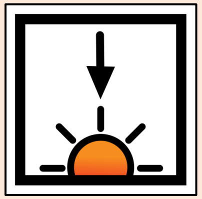
arratsaldean

gauean

Hilabetea

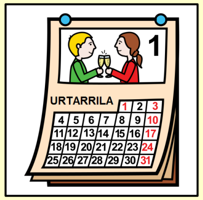

Urtarrila

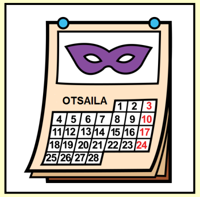

Otsaila

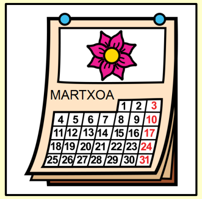

Martxoa

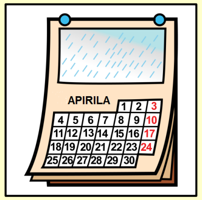

Apirila

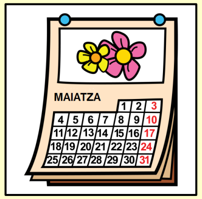

Maiatza

Ekaina

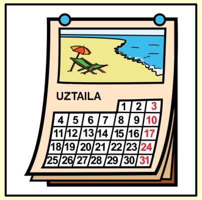

Abuztua

Uztaila

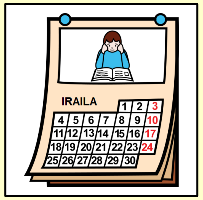

Iraila

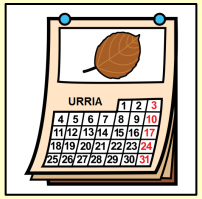

Urria

Azaroa

Abendua

NOIZ?

ORDUA

ERABILI ERLOJUAREN ESFERA PAZIENTEAK ORDU ZEHATZ BAT ADIERAZTEKO. LEHENENGO GALDETU PAZIENTEARI ORDUA 1ETIK 12RA ZENBATUZ ETA ESFERAKO ZENBAKIAK SEINALATUZ, ONDOREN MINUTUAK GALDETU 5 MINUTUKO FRANJAK ZERRENDATUZ (ETA 5, ETA 10, ETA LAURDEN , ETA ABAR)

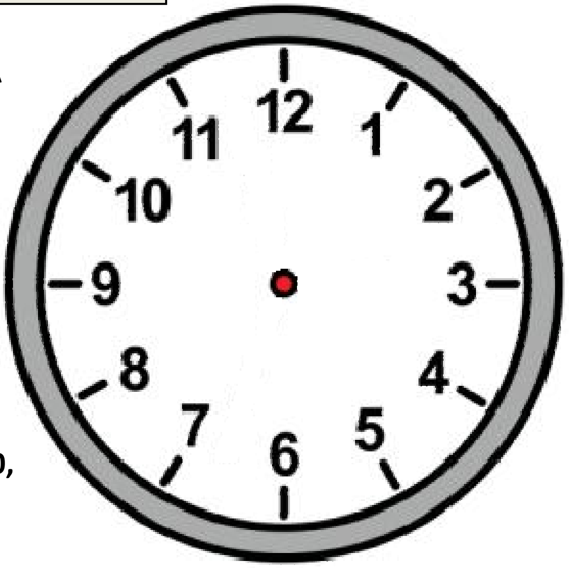

Idatz/marraz ezazu hutsune honetan pazienteak izan ditzakeen HITZORDU garrantzitsuenak Elementuak beraien artean desberdin itzazu.

EGUTEGIA

ERLIJIOA

otoitz egin

mezetara joan

konfesatu

Jauna hartu

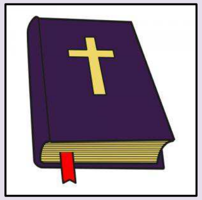
Biblia

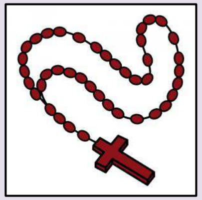
arrosarioa

eliza

apaiza

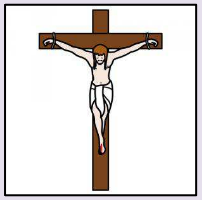
Jesukristo

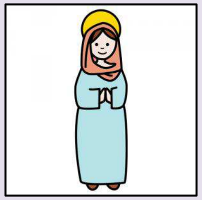
Ama Birjina

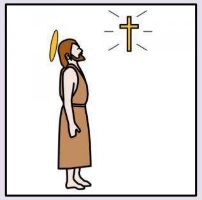
santoa

santoa

Idatz/marraz ezazu hutsune honetan pazientearen erlijioarekin erlazionatutako hitzak eta komunikatzeko beharko lituzkeenak. Elementuak beraien artean desberdin itzazu.

ORRIALDE HONETAKO PIKTOGRAMEKIN ADIERAZI EZIN BADU, HUTSUNE HAU PAZIENTEAREN ERLIJIOAREKIN ERLAZIONATUTAKO HITZAK IDATZI/MARRAZTEKO ERABILI EZAZU. ELEMENTUAK BERAIEN ARTEAN DESBERDIN ITZAZU.

ERLIJIOA

(Pertsonarentzat erabilgarrienak diren hitzak eta piktogramak itsatsi edota idatzi eta baita tauletan agertzen ez direnak. Behar hainbeste aldiz inprimatu hiztegia osatzeko.

PERTSONALA

a	e	i	o	u

b	c	ch	d
f	g	h	j
k	l	ll	m
n	ñ	p	qu
r	rr	s	t
v	w	x	y
amaiera		Beste hitz bat	z

LETRAK

a	e	i	o	u

b	j	p	v
c	k	qu	w
ch	l	r	x
d	ll	rr	y
f	m	s	z
g	n	t	
h	ñ	beste hitz bat	amaiera

LETRAK

a	e	i	o	u

b	c	ch	d
f	g	h	j
k	l	ll	m
n	ñ	p	qu
r	rr	s	t
v	w	x	y
amaiera		Beste hitz bat	z

LETRAK

a	e	i	o	u

b	j	p	v
c	k	qu	w
ch	l	r	x
d	ll	rr	y
f	m	s	z
g	n	t	
h	ñ	Beste hitz bat	amaiera

LETRAK

A	E	I	O	U

B	C	CH	D
F	G	H	J
K	L	LL	M
N	Ñ	P	QU
R	RR	S	T
V	W	X	Y
AMAIERA		BESTE HITZ BAT	Z

LETRAK

A	E	I	O	U

B	J	P	V
C	K	QU	W
CH	L	R	X
D	LL	RR	Y
F	M	S	Z
G	N	T	
H	Ñ	BESTE HITZ BAT	AMAIERA

LETRAK

A	E	I	O	U

B	C	CH	D
F	G	H	J
K	L	LL	M
N	Ñ	P	QU
R	RR	S	T
V	W	X	Y
AMAIERA		BESTE HITZ BAT	Z

LETRAK

A	E	I	O	U

B	J	P	V
C	K	QU	W
CH	L	R	X
D	LL	RR	Y
F	M	S	Z
G	N	T	
H	Ñ	BESTE HITZ BAT	AMAIERA

LETRAK

0	1	2	3	4
5	6	7	8	9

0	1	2	3	4
5	6	7	8	9

CEAPAT – IMSERSO

Los Extremeños Kalea 1 (Pablo Neruda Hiribidearekin iskina egiten)
28018 Madrid
Tel. 91 703 31 00
Fax. 91 778 41 17
ceapat@imserso.es
www.ceapat.es

Komunikatzeko koadernoa hobetzeko zure ideia edo iradokizunak helbide honetara bidal itzazu:

Posta elektronikoa: ayudastecnicas.ceapat@imserso.es
Gaia: Pazientearekin komunikatzeko laguntza-liburua

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE SANIDAD, SERVICIOS SOCIALES E IGUALDAD
IMSERSO
Centro de Referencia Estatal de Autonomía Personal y Ayudas Técnicas